

Elvira

Huvudvärk. Kablar – överallt. Var är jag någonstans? Trångt. Vågar man röra sig? Tänk om någon av kablarna är trasig och strömförande. Om det bara gick att få lite belysning. Där läcker lite ljus in genom en glipa. Måste vara en lucka eller dörr. Kanske kan nå den med ena foten och sparka upp den. Klackskor och kablar, vilken kombination, vilket trassel! Aj, min arm! Vad i ... Det sitter något ... en sladd – gränssnittet! Kontakten är alldeles glödhet. Fan, något måste ha kortslutits! Ut med den. Vad var det som hände? Det låter inget där utanför. Det luktar ... bränt. Bränd elektricitet.

Elvira fick upp luckan och lade benen över plåtskåpets kant. I normala fall hade detta varit en sexig manöver. Elvira var nämligen vad många män skulle beskriva som ”en extremt välskapt kvinna med ett extremt sinne för klädsel och en extrem medvetenhet om detta”. Huvudvärken var tillräcklig för att hon inte skulle reflektera över hur mödosamt det faktiskt var att lägga de nylonklädda benen över kanten. I normala fall hade nästa manöver varit att rätta till sin grå åtsittande och dyra kostymkjol, men istället låg fokus på att med sin spastiskt ryckande hand få tag i en skåpkant att hålla i. Hon kisade ut mot det stickande ljuset. Allt i synfältet svajade som om ögonen var fulla av tårar. Hon reste sig upp, föll rakt in i väggen framför och kollapsade i en hög på golvet. Hon försökte sätta sig upp, kände hur allt snurrade, och spydde. Efter en stunds vila reste hon sig sakta och tryckte sig hårt mot väggen för att inte tappa balansen. När hon vände huvudet var det som om allt runt omkring henne rörde sig dubbelt så snabbt i motsatt riktning. Rörde hon sig snabbt sprängde huvudvärken. Hon såg sig långsamt om. Elskåpet som hon just befunnit sig i var det innersta i en lång rad av skåp i en trång gång. I borte änden fanns en dörr. Hon rörde sig långsamt dit. Hon knuffade upp dörren och höll på att ramlar ut, men höll sig uppe genom att hålla tag i dörren med ena handen och dörrkarmen med den andra. Där hade hon blivit hängande om inte belysningen mött henne som ett slag i ansiktet. Hon tappade taget, tog ett steg tillbaka och ner på knä, ramlade sedan baklänges och slog huvudet i ett av elskåpen. Smällen fick spänningshuvudvärken att explodera och smärtan var så intensiv att hon önskade att hon fått svimma av. Istället spändes hela kroppen ofrivilligt i en båge och det vitnade för ögonen på henne. Hon försökte skrika, men smärtan gjorde att hon varken kunde andas in eller ut. Efter några sekunder föll hon ihop och spydde igen. Ovetande om var hon var, oförmögen att göra något, och med så mycket smärta. Hon kände sig maktlös och förödmjukad. Tårarna blandade sig med svetten. Hon öppnade munnen och pep fram;

— Hjälp.

Hon hade ingen kraft att skrika.

— Hjälp. Finns det någon där? Hallå?

Ingen kom och ingen svarade. En del av henne kände sig lättad eftersom ingen såg henne i detta patetiska tillstånd. Men det betydde också att hon måste göra nya försök att hantera situationen själv.

Hon tog några djupa andetag och näsborrar och lungor fylldes av ozon och bränt gummi. Hon började återigen att försiktigt resa sig upp. Det blev inte enklare av att hon hade en spya att akta sig för.

Till slut satt hon utanför dörren, med ryggen mot väggen. Med handen ryckande av spasmer föste hon bort en rödorange lock som lossnat från håruppsättningen och fallit ned framför ena ögat. Samtidigt höll hon fladdrande upp andra handen mot det bländande ljuset och såg sig om. Det såg ut som ett kontor. Väggar och golv gick i blått och hon kunde se långa rader med datorer. Några av monitorerna var avstängda eller döda, några visade blå skärm och några stod och flimrade. Lite här och var steg tunna rökpelare upp ur utrustningen. Om man bortsåg från platsens tillstånd så kändes den

bekant. Elvira kröp makligt bort till en vägg och reste sig genom att trycka ryggen mot väggen och skjuta ifrån med benen i en bredbent position. När hon stod upp kunde hon se ut över hela kontorslandskapet som såg ungefär likadant ut. Vad var det som var så bekant? Den där norska rymdbasen! Vad hette den nu igen? Heimdal. Hon kasade ned igen och funderade en stund. Heimdalbasen ... Medan hon sökte i sitt minne slog det henne att endast var tredje taklampa var tänd. Alltså var reservströmmen på och just nu var det tur för hennes känsliga ögons skull. Hon tittade bort mot rummet med elskåpen och läste på dörren. Det var inga elskåp – det var en datorcentral. Hon måste vara i kommunikationscentralen. Men vart hade alla tagit vägen och vad hade hänt och varför tjöt inget larm efter en sådan förödelse? Medan hon satt där och funderade på allt kunde hon inte släppa att det var något med den där datorcentralen ... Hon hade varit där av en orsak ... Hårddiskarna! Det fanns något, eller det *kanske* fanns något, som hon behövde hitta eller undersöka. Eller hur var det nu? Kändes inte som att någon skulle märka om hon bara tog dem nu. Elvira reste sig försiktigt, tog några steg och kände hur rummet vred sig runt henne innan hon slog i golvet med en smäll. Luften gick ur henne och huvudet kändes som om det var på väg att explodera. Ån en gång spydde hon men nu kom det bara galla. Okej, när hon tagit hårddiskarna måste hon ha vård. Efter en stund segade hon sig upp på alla fyra och fortsatte krypandes tillbaka till centralen. Det krävdes en del försiktig manövrering runt hennes andra spya för att komma åt de två första skåpen. Hon hittade inga hårddiskar i dem men i det mittersta skåpet satt de. I fyra kassetter som fälldes fram ur den kala panelen med ett tryck på en knapp, satt sammanlagt åttio kreditkortstora diskar. Elvira drog upp de svagt blå och transparenta korten ett efter ett och synade dem. De var flexibla som plastkort och så tunna att man kunnat skära sig på dem om de inte haft en rundad och något tjockare kant. Det var halvorganiska trifilamentdiskar. Med sina två reservlager var tekniken i dem tre molekyler tjock och kunde hantera imponerande mängder information – åt den som kunde betala lika mycket som för en villa per disk.

Endast fem såg ut att vara helt oskadda. Resten var synligt skadade eller förstörda. Det måste ha varit ett fruktansvärt kaos i elsystemet, som inte bara hade nått in till hårddiskarna utan även bränt sönder dem. Och detta hade hon varit uppkopplad mot ... Hon tittade bort mot skåpet som hon vaknat i och fingrade lite på det brännskadade gränssnittet i underarmen – kontakten via vilken hon kunde koppla upp sig själv mot datorer. Inte så konstigt att hon mådde som hon gjorde. Hon kanske rent av var att betrakta som välbehållen efter behandlingen. Hon satte sig i skräddarställning så att hon kunde sortera diskarna mellan knäna på sin uppspända kjol. Alla som hon bedömde att det skulle kunna gå att rädda information ur – tretton stycken – samlade hon ihop i två buntar som hon lirkade ned i varsin kupa i behån. Det kändes som säkrare platser än kavajens fickor med tanke på hennes nuvarande tillstånd.

Hon samlade sig och tog sig ut till det stora rummet utanför igen och reste sig sakta genom att trycka sig mot väggen som om hon försökte knuffa bort den. Genom att luta sig hårt mot väggen och följa den kunde hon hålla sig på fötterna de trettio långa metrarna till huvudhissen. Den fungerade inte. Hon slöt ögonen och stod en stund som om hon väntade på att väggen skulle viska något till henne, men allvaret i situationen sade snart åt henne att någon lösning nog inte skulle komma utifrån. Sextio oändliga meter senare satt Elvira, totalt utmattad, vid den mindre hissen i andra änden av våningsplanet och tryckte upprepade gånger på knapparna. Inget hände. Hon sjönk ihop och kände hur hopplösheten på allvar började få övertaget. Hon visste att det fanns ett trapphus vägg i vägg med hissen men det var hundra-tjugo meter till nästa våning och hon behövde ta sig längre ned än så. Att ta sig ned för branta spiraltrappor när man befann sig i det här tillståndet kändes som självmord. Sakta tippade hon åt sidan till en liggande position. Golvet var kallt och svalkande mot tinningen. Hon lät blicken vandra längs de linjer som fanns att följa i rummet och väntade på att få tuppa av. Men

huvudvärken ville inte låta henne komma undan. Hon svimmade inte och hon stod inte ut. Trapporna.

En stor ansträngning senare hade hon satt sig upp och öppnat dörren till trapphuset. Gallergolvet gjorde ont att stå på knä på, men hon visste bättre än att utmana sin balans igen. Hon stirrade tomt genom gallret en stund och undrade hur hon skulle krypa ned, huvudet först kändes väldigt riskabelt. Hon lyfte blicken långsamt för att inte tappa fokus och fick syn på en liten dörr med texten "hissmaskin". Hon tittade på den en stund och konstaterade att hon självklart inte hade kunskaper att reparera en hiss. Men å andra sidan, vad kunde det skada att ta sig en titt? Hon öppnade dörren och stirrade oförstående på alla knappar och kablar. Hon förstod inte mycket men det var lätt att räkna ut vilken som var huvudbrytaren; en stor spak med texten "huvudbrytare". Hon flinade lite när hon för sitt inre hörde den klassiska IT-frasen "Have you tried turning it off and on again?". Vad har jag att förlora, tänkte hon och greppade spaken med båda händerna. Hon lutade sig tillbaka och lät kroppsvikten göra jobbet. Mjukt och trögt sjönk spaken ned och alla lamporna slocknade, utom en bredvid spaken som nu lyste rött. Hon satte sig lite stadigare så att hon hade spjörn mot golvet, tog ett andetag och knuffade spaken upp igen. Alla lampor flimrade till och gick igång samtidigt som ett stigande vinande hördes. Lampan bredvid spaken bytte färg från röd till grön. Elvira kunde inte hindra ett något hysteriskt fnitter och sade sedan högt:
— Grattis Elvira. Du har just "rebootat" en hiss.

Med ett löjligt gemytligt "pling" öppnades hissdörren och Elvira kröp in. Hon satte sig upp så att hon kunde nå knapparna och fick koncentrera sig för att fokusera på texten på vänstra sidan om knappraden:

Sektion 9 Kommunikation

Sektion 8 Bostad

Sektion 7 Nöje

Sektion 6 Labb och Medicin

När Elvira hittat Laborariesektionen flyttade hon över blicken till högra sidan om de tre knappar som fanns i den sektionen:

Våning 16 Lager och karantän

Våning 15 Hantering

Våning 14 Analys och Sjukavdelning

Hon tryckte på våning 14 och sjönk ihop på golvet. Det sög till i magen och högg till i huvudet när hissen accelererade nedåt.

Hade det inte varit för huvudvärken hade Elvira gärna legat och åkt hiss en stund till men sjukvårdsavdelningen och en möjlighet att lindra sitt tillstånd hägrade.

Hissdörrarna gled isär och släppte in ett vitt ljus som högg som knivar i ögonen på henne. Hon flämtade till, vände bort huvudet och knep hårt med ögonen. Efter att ha tvingat sig upp på alla fyra, vände hon huvudet framåt och öppnade ögonen så lite hon kunde. Här hade strömförsörjningen inte slagit över till reservläge och väggarna var givetvis vita. Ljuset som silade sig in mellan ögonlocken skar sig fram genom synnerverna och fick det att ila i tinningarna. Elvira kröp ut ur hissen och hasade sig upp mot en vägg. Därefter sökte hon sig fram längs med väggarna, hårt kisande, tills hon till slut befann sig i sjukvårdsavdelningen. Hon letade runt en stund tills hon äntligen hittat rätt rum.

I rummet hon stod i fanns fem stora cylindrar placerade i en ring så att de lutade mot en tjock pelare i mitten. Cylindrarna var sexkantiga och såg ut som förväxta vita likkistor med fönster. Från undersidan av dem löpte en mängd kablar in i pelaren som räckte från golv till tak. Varje cylinders framsida stod uppfälld som ett kistlock och lämnade en öppning till en bädd. Från sidan stack en arm ut med en kontrollpanel som såg ut som en svart onyxskiva. Elvira lät sig sjunka ned till golvet och kröp fram till en

av vårdkapslarna. Med sina sista krafter drog hon sig upp, kravlade över kanten och mer eller mindre ramlade in i den. Efter att ha sparkat av sig sina pumps och lagt sig till rätta sträckte hon sig ut och drog den ställbara panelen till sig. Den gick igång automatiskt när hon tog i den. Det var ett tag sedan hon hanterat en sådan här. Hon sökte över panelen tills hon hittade de tre grundinställningarna: ”extern assistans”, ”självassistans” och ”automat”. Det var lockande att slå på automatfunktionen men då fanns det en risk att den skulle få för sig att operera henne. Hon kanske behövde en operation men det kändes inte som det fanns tid för det just nu. Hon behövde bara komma på fötter så att hon kunde ta reda på varför ingen var kvar på basen – åtminstone inte på kommunikationsavdelningen och här ... Hon tryckte på ”självassistans”. Ett svagt pysande hördes, panelen gled tillbaka till sin ursprungsposition, fönstret stängdes över henne och fotänden höjdes så att kapseln blev hängande vågrätt ut från pelaren. Diverse smålampor började lysa på olika instrument som satt infällda längs med kanten på insidan av vårdkapseln och en display dök upp på fönstret framför Elvira ansikte. En mjuk kvinnoröst hördes:

— *Kan du tala?*

— Ja.

— *Var vänlig beskriv dina symtom.*

Elvira kavlade upp ärmarna på kavajen och blusen och tog av sig handledsintercomen medan hon pratade.

— Spänningshuvudvärk, ljuskänslighet, nedsatt balans, illamående, svårighet att fokusera med blicken.

Allt hon sade radades upp på displayen samtidigt som rösten upprepade det:

— *Spänningshuvudvärk, ljuskänslighet, nedsatt balans, illamående, svårighet att fokusera med blicken. Stämmer detta?*

— Ja.

Fönstret tonades ned så att ljuset dämpades.

— *Var god uppge medicinska anomaliteter såsom allergier, sjukdomar, medicinering och implantat.*

— Organisk biodator, gränssnitt i höger underarm.

— *Organisk biodator, gränssnitt i höger underarm. Stämmer detta?*

— Ja.

— *Var god ange biodatorns modellnamn.*

Nu kunde det bli problem, tänkte Elvira. Inte många vårdkapslar var uppdaterade med information om den modell som hon hade installerad i hjärnan.

— Celsius Bio Fuse Regent.

— *Celsius Bio Fuse Regent. Stämmer detta?*

— Ja.

— *Hämtar drivrutiner.*

Elvira hade förväntat sig en rad med förvirrade följdfrågor men vårdkapseln kände alltså till hennes biodatormodell. Det var ju bra men konstigt. Hur kom det sig att en kommunikationsbas hade så avancerad medicinsk utrustning?

— *Ligg rakt med ansiktet framåt. Frigör underarmarna från kläder, klockor, smycken och dylikt. Lyft upp armarna cirka en decimeter och vänd handflatorna uppåt. Säg ”klar” när du är redo.*

— Klar.

Något som såg ut som förväxta handfängsel kom in från sidorna och slöt sig runt hennes underarmar. Hon kände hur det domnade lite nedanför armvecket där apparaten bedövade för att föra in nålar.

— *Du kan nu låta armarna vila. Slappna av och ligg stilla.*

En scanner började åka fram och tillbaka över henne. En till scanner dök upp ovanifrån och stannade precis framför ögonen.

— *Var god håll ögonen öppna och titta rakt fram.*

Efter någon minut gled scannrarna tillbaka.

— *Primär diagnostisering klar. Fastställda anomaliteter: lindrig vätskebrist, lindriga hjärnskador samt brännskada runt gränssnittet. Vätskebristen är sannolikt orsakad av ansträngning. Skador på hjärna och gränssnitt är troligtvis orsakade av elektrisk överbelastning. Behandling av vätskebristen är påbörjad. Gränssnittet är obrukbart och bör bytas ut eller tas bort. Det kan också sitta kvar och hanteras vid ett senare tillfälle. Denna maskin har ingen möjlighet att installera cybernetik. Vilket alternativ väljer du?*

— Hur lång tid tar det att ta bort det?

— *Cirka tre minuter.*

— Ta bort det.

— *Du önskar ta bort gränssnittet. Stämmer detta?*

— Ja.

Elvira hörde hur det började surra och vina om apparaten runt hennes högra underarm men bedövningen verkade fungera.

— *Ett eller flera beskrivna symtom stämmer inte med fastställda skador. Symtomen kan bero på skador i biodatorns hårdvara eller mjukvara. En optisk felsökning kan göras men då måste du uppge din pinkod.*

— R S B R ett nio åtta två.

— *R S B R ett nio åtta två. Stämmer detta?*

— Ja.

Ögonscannern dök upp framför henne igen.

— *Var god håll ögonen öppna och titta rakt fram.*

Elvira kunde se hur det flimrade i olika färger framför henne och automatiskt såg hon i tanken mängder av ettor och nollor fladdra förbi. Hon hade ingen aning om hur frenetiska tankar – något som huvudet kändes fullt av nu – kunde påverka scannerns resultat. Funderingarna över var hon var, vad som hade hänt och vad som skulle hända, kändes mer än tillräckligt för att spränga skallbenet. Kunde den pågående hjärnjympan ”läcka in” i biodatorn och digitaliseras och bli till störningar i datan som scannern samlade in? För säkerhets skull försökte hon hålla huvudet så tomt som möjligt genom att fokusera på ettorna och nollorna som förbi:

... 01001110 01100101 01111000 01110101 01110011 00110111 ...

Det var som att räkna får, och hade det inte varit för huvudvärken så hade hon nog kunnat somna. Istället gick hon in i en sorts trans, lite som ett mediterande fyllo, och hoppade till när den mjuka kvinnorösten återigen hördes.

— *Analys färdig: 49% av mjukvaran är intakt. 22% av hårdvaran är intakt. Med optisk överföring kan mjukvaran återställas till 94%. Hårdvaran kan finjusteras i denna maskin med ultraljud vilket kan återställa den upp till 28%. Resten måste opereras eller självläka. Denna maskin kan inte genomföra en sådan operation.*

Fantastiskt, tänkte Elvira bittert. Å andra sidan, om hon hade valt den billigare och starkare biodatorn av vanliga syntetmaterial och metall så hade hon garanterat legat kvar i skåpet med genomtekt hjärna. Mr Riley hade haft rätt.

— Finns det någon enskild modul som efter justering fungerar till nittio procent eller mer?

— *Synmodulen och den minnesmodul som är knuten till den är nästan helt intakta och kan återställas till mellan 98 och 100%.*

— Återställ mjukvaran och justera resten med ultraljud. Stäng därefter av allt utom synmodulen och det tillhörande minnet.

— *Ni vill återställa mjukvaran och justera resten med ultraljud. Ni vill stänga av allt utom synmodulen och det tillhörande minnet. Stämmer detta?*

— Ja.

Ögonscannern kom fram igen och ettor och nollor fladdrade förbi i flera minuter. En ny apparat dök upp och slöt sig runt hjässan och sidorna av huvudet, som en hjälm. Det började vira och Elvira kände hur huvudvärken exploderade. I all smärta visste hon att hon måste genomgå det så hon bet ihop, knöt nävarna så hårt hon kunde och sparkade vilt med hälarna. Vinandet ökade sakta och förflyttade sig som en iskall bormaskin som bit för bit försökte fräsa bort skallbenet. När Elvira trodde att käkmusklerna skulle gå av öppnade hon istället munnen och skrek och grät. Och plötsligt kände hon hur det lättade. Och lättade. Och lättade. Samtidigt som huvudvärken sjönk undan försvann även ett högfrekvent pipande som hon inte ens tänkt på, och det kändes som om hon plötsligt kunde börja andas efter att ha hållit andan. Hon tog några utmattade andetag, kände hur kroppen blev tyngre och somnade.